

K R O N I K A

1962 m. gruodžio 24 d. Istorijos ir filologijos fakulteto Mokslinės tarybos posėdyje buvo apginta filologijos mokslų kandidato laipsnio disertacija „Vergilijaus „Georgikos“ (Poemos vieta poeto kūrybiniame kelyje). Atskiros darbo dalys išspausdintos¹⁻⁴. Disertaciją gynė Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko v. universiteto Klasikinės filologijos katedros vyr. dėstytojas Henrikas Zabulis. Disertacijai vadovavo Maskvos M. Lomonosovo v. universiteto profesorius N. Deratani, o jam mirus, filologijos mokslų kandidatė K. Polonskaja.

Disertacijoje tyrinėjamas mažai iki šiol nagrinėtas Vergilijaus kūrinys. Disertantas argumentuotai parodo svarbią šio kūrinio reikšmę poeto kūrybinei raidai, naujoje šviesoje apibūdina žymaus romėnų poeto kūrybinį kelią, jo idėjinį ir meninį brandimą. Disertacijoje naujai sprendžiamas Vergilijaus filosofinių ir politinių pažiūrų klausimas, nagrinėjama aktuali literatūrinių tradicijų ir novatoriškumo problema jo kūryboje, pateikiamas originalus sudėtingas „Georgikų“ kompozicijos klausimo sprendimas. Darbe atskirai paliesti poemos stiliaus klausimai, konkrečiai — palyginimų ir epitetų vaidmuo „Georgikose“.

Apie drg. H. Zabulio disertaciją labai teigiamai atsiliepė Leningrado A. Ždanovo v. universiteto Klasikinės katedros vedėjas doc. A. Dovaturas, pavadindamas ją kruopščiu filologiniu tyrinėjimu. LTSR Mokslų Akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros institutas, gerai vertindamas

¹ Saturnia tellus Vergilia (K вопросу о формировании идеологии эпохи Августа), «Вестник древней истории» 1960, № 2, стр. 111—123.

² K вопросу о композиции «Георгик» Вергилия, Ученые записки Вильнюсского Государственного университета им. В. Капсукаса, XXXI, Литература, II, 1960, стр. 189—213.

³ Сравнения в «Георгиках» Вергилия, Научные труды высших учебных заведений Литовской ССР, Языкознание, III, 1961, стр. 177—190.

⁴ Saturnia tellus des Vergil (Zur Bildung der Ideologie der Augusteischen Zeit), „Bibliotheca classica orientalis“, Akademie-Verlag, Berlin, 1962, H. 3., S. 166—180.

darbą, be kita ko, pažymėjo, kad „drg. Zabulio darbas yra rimtas indėlis į marksistinę antikinės literatūros interpretaciją...“.

Oficialusis oponentas prof. V. Sezemanas, gerai atsiliepdamas apie drg. H. Zabulio darbą, pažymėjo, kad filosofinės Vergilijaus pažiūros vertinamos naujai ir teisingai. Oponentas polemizavo su disertantu Vergilijaus religinių įsitikinimų klausimu. Prof. Sezemanas pažymėjo, kad, vertinant drg. Zabulio disertaciją, reikia pasakyti, kad ji yra rimtas mokslinis tyrinėjimas, kuris atitinka šių dienų klasikinės filologijos mokslo lygį. Darbas rodo, kad disertantas yra labai gerai išstudijavęs tiriamąją medžiagą, kad jis gerai susipažinęs su gausia literatūra apie Vergilijų, moka kritiškai ją vertinti ir naujai spręsti tokius klausimus, į kuriuos ankstesni tyrinėtojai nebuvo atsakę.

Doc. V. Mažiulis, antrasis oficialusis oponentas, teigiamai įvertino drg. H. Zabulio suformuluotą „Georgikų“ reliatyvios chronologijos problemą. Jis pasakė, kad „šis darbas rodo, jog drg. Zabulis plačiai išgildeno Vergilijaus kūrybą, senąją ir naujausią mokslinę literatūrą nagrinėjamoju klausimu. Spręsdamas šią problemą, disertantas iškėlė ir įrodė nemažai naujų ir originalių tezių ir koncepcijų. Ši disertacija yra didelis indėlis į antikinės ir tuo pačiu į pasaulinės literatūros mokslą“.

Diskusijose dalyvavę doc. M. Ročka ir Vilniaus Valstybinio Pedagoginio instituto vyr. dėst. K. Kuzavinis labai teigiamai įvertino darbą. K. Kuzavinis pasiūlė darbo dalį „Antikinės literatūros ryšys su Lietuva“ kuo greičiau išspausdinti kaip labai vertingą.

1963 m. kovo 12 d. Istorijos ir filologijos fakulteto Mokslinėje taryboje buvo apginta filologijos mokslų kandidato laipsnio disertacija „Frazeologija „Lietuvių kalbos žodyne“. Disertaciją gynė LTSR Mokslų Akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros instituto vyr. mokslinė bendradarbė Z. Jonikaitė. Oficialūs oponentai: LTSR MA akademikas B. Lariņas ir Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko v. universiteto Lietuvių kalbos katedros docentas V. Urbutis.

Istorijos ir filologijos fakulteto Mokslinė Taryba gavo teigiamus atsiliepimus apie Z. Jonikaitės disertaciją iš Latvijos TSR Kalbos ir literatūros instituto vyr. mokslinės bendradarbės filol. m. kand. D. Zemzārēs ir vyr. mokslinio bendradarbio filol. m. kand. K. Karulio.

Disertacijos svarbesnieji skyriai išspausdinti⁵.

Z. Jonikaitės disertacija susideda iš dviejų dalių: 1. „Frazeologija lietuvių kalbos žodyne“ ir 2. autorės redaguota akademinio Lietuvių kalbos žodyno dalis (90 autorių lankų).

Disertacijoje (I dalyje) nagrinėjamas frazeologijos klausimas, kuris yra labai svarbus praktiniam Žodyno redagavimo darbui. Čia autorė išaiškina frazeologizmų apimtį žodyne, kas laikoma frazeologizmais, kurie yra lietuvių kalboje frazeologizmų tipai, koku būdu jie klasifikuojami ir kaip panaudojami žodyne.

⁵ Žr. Z. Jonikaitė, Frazeologizmai „Lietuvių kalbos žodyne“.—„Lietuvių kalbotyros klausimai“, t. IV, 1961, p. 255—279.

Kalbėdama apie frazeologizmų tipus „Lietuvių kalbos žodyne“ (idiotas ir metaforinius frazeologizmus), disertantė mano, kad V. Vinogradovo frazeologizmų klasifikacijoje minimi „frazeologiniai dėriniai“ leksikografinėje praktikoje sunkiai nustatomi ir Žodyne atskira grupe neišskirti. Be idiomų ir metaforinių frazeologizmų (tarp kurių griežtos ribos išvesti negalima), Žodyne atskira grupe išskiriami pereinamojo pobūdžio frazeologizmai. Autorė nurodo, kad frazeologizmai pateikiami Žodyne kaip atskiri kalbos vienetai, nes jų negalima semantiškai suskaldyti atskirais žodžiais. Frazeologizmas iškeliamas tiek kartų, kiek jame yra pilnareikšmių žodžių, tačiau nustatyti frazeologizmo pagrindinį žodį labai sunku, nes kyla neaiškumų, kuris žodis yra frazeologizuojantis. Darbe pažymima, kad pirmuosiuose dviejuose Žodyno tomuose frazeologizmai nebuvo iškelti iš iliustracinės medžiagos. Nuo trečiojo tomo frazeologizmai duodami atskirai. Labiau idiomiški frazeologizmai išryškinami juodu šriftu, dedami atitinkamo straipsnio gale iš naujos eilutės už rombo ženkle (\diamond). Mažiau idiomiški frazeologizmai atskirai neiškeliami, o paliekami iliustraciniame sakinyje už trikampio ženkle (\triangle). Kiti frazeologizmai buvo palikti iliustracinėje medžiagoje. Šį įvairių frazeologizmų išdėstymą „Lietuvių kalbos žodyne“ autorė laiko nepatenkinamu ir pateikia naują, daug geresnį frazeologizmų išdėstymo metodą. Patarlių, priežodžių, mįslių, aforizmų autorė nelaiko tikrais frazeologizmais ir pataria jų nedėti prie frazeologizmų.

Oficialusis oponentas akademikas B. Larinas pažymėjo, kad didelis, ilgametis autorės darbas, redaguojant akademinį „Lietuvių kalbos žodyną“ (90. autorinių lankų), jau pats vienas vertas mokslinio laipsnio pripažinimo. Bet šis leksikografinis darbas, kaip pažymėjo prof. Larinas, buvo apvainikuotas ir vertingu teoriniu apibendrinimu. Darbo teigiamybe reikia laikyti ir tai, kad jo autorė nepalieka neišspręstų klausimų, neslepia abejojimų, didelių sunkumų, tiriant sistemingo frazeologijos mokslo klausimus. Disertacijoje konstatuojamas tradicinių pažiūrų nepagrįstumas, bet kai kuriais atvejais net pati disertantė prisipažįsta bejėgė ištaisyti padėtį. Prof. Larinas pabrėžė, kad disertantė, kaip leksikografas-praktikas, pasirodė pranašesnė už kabinetinius teoretikus, kurie vikriai manevruoja ir nutyli sunkumus.

Doc. V. Urbutis, antrasis oficialusis oponentas, pasakė, jog „iš šio darbo matyti, kad disertantė yra susipažinusi su svarbesne frazeologijos literatūra (ypač tarybine) ir kartu turi nemažą leksikografinio frazeologizmų tvarkymo patirtį“. Jis polemizavo su disertante dėl frazeologizmų klasifikacijos ir kt.

1963 m. kovo 12 d. Vilniaus Valstybinio Pedagoginio instituto vyr. dėstytojas Bronius Kalinauskas gynė filologijos mokslų kandidato laipsnio disertaciją „Zemaitės raštų kalbos frazeologija“. Darbo vadovas — Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko v. universiteto Lietuvių kalbos katedros vedėjas docentas J. Pikčiilingis. Istorijos ir filologijos fakulteto Mokslinė taryba apie B. Kalinausko disertaciją gavo teigiamus atsiliepimus iš Šiaulių Pedagoginio instituto vyr. dėst. V. Sirtauto ir Latvijos Valsty-

binio P. Stučkos v. universiteto Latvių kalbos katedros. Pastarajame atsiliepime rašoma: „Latvių kalbos katedra pažymi, kad B. Kalinausko darbas „Žemaitės raštų kalbos frazeologija“ yra vertingas indėlis į lietuvių ir baltų kalbotyrą“.

B. Kalinausko disertacija yra vienas iš pirmųjų lietuvių frazeologijos tyrinėjimų. Darbe tyrinėjama žymiausios mūsų literatūros klasikinė Žemaitės frazeologija. Pirmoje disertacijos dalyje autorius nustato, kad pagrindinis Žemaitės raštų frazeologijos šaltinis yra šnekamoji lietuvių kalba. Tuo tikslu autorius peržiūri lietuvių akademinio žodyno kartoteką, įvairius lietuvių kalbos žodynus, apklausinėja įvairių tarmių atstovus ir pats surenka frazeologinę medžiagą iš vietovių, kur augo ir gyveno žemaitė. Frazeologizmų geografijos tyrinėjimas padėjo ištaisyti frazeologijos iškraipymus, kurių padarė Žemaitės raštų redaktoriai. Darbe apžvelgiama patarlių ir priežodžių vartojimas Žemaitės raštuose ir tiksliai nustatomas Žemaitės raštuose folklorinės frazeologijos panaudojimas. Autorius analizuoja pagrindines semantines Žemaitės frazeologizmų grupes (idiominę frazeologiją, metaforinę frazeologiją ir frazeologines žodžių samplaikas) ir frazeologizmų struktūrinius modelius. ¹

Antrą disertacijos dalį sudaro Žemaitės raštų kalbos frazeologinis žodynas, kuriame pateikiama apie 1400 frazeologizmų. Tai pirmasis šios rūšies darbas lietuvių kalbotyroje.

Įvadiniame šio skyriaus straipsnyje autorius liečia frazeologinio lietuvių kalbos žodyno sudarymo metodikos klausimus.

Oficialusis oponentas doc. J. Kruopas teigiamai įvertino B. Kalinausko disertaciją ir pažymėjo, kad šis darbas praturtino mūsų kalbotyrą ir prisidėjo prie frazeologijos mokslo vystymo. Jis gerai įvertino B. Kalinausko pateiktą frazeologizmų klasifikaciją, kurią disertantas, remdamasis akad. V. Vinogradovo sistema, mokamai pritaikė lietuvių kalbos pavyzdžiams. Pabrėždamas, kad B. Kalinausko frazeologinio žodyno sudarymo principai teisingi, oponentas nesutiko su disertantu, jog iš Žemaitės raštų galima susidaryti beveik pilną lietuvių liaudies šnekamosios kalbos frazeologijos vaizdą.

Oficialusis oponentas prof. B. Larinas pažymėjo, kad B. Kalinauskas naujoje neištirtoje srityje atliko didelį darbą, nepabūgo sunkumų, kurie iškyla, nagrinėjant naują medžiagą, ir pareikalauja iš pradedančio mokslininko didelio išradingumo ir ištvėrmės. Bet oponentas prikišo disertantui, kad jis nepriešpastatė „rašytojo frazeologinio žodyno“ kitiems frazeologinių žodynų žanrams ir kt.

Atskiros disertacijos dalys išspausdintos⁶⁻⁸.

⁶ „Žemaitės raštų kalbos frazeologijos liaudiškumas, jos semantinė ir struktūrinė sudėtis“.— LTSR Aukštųjų Mokyklų mokslo darbai, „Kalbotyra“, IV, 1962, p. 5—30.

⁷ „Natūralinė, socialinė ir konvencionalinė Žemaitės raštų kalbos frazeologija“.— Vilniaus Valstybinio Pedagoginio in-to Mokslo darbai, t. XI, 1960, p. 119—135.

⁸ „Žemaitės raštų frazeologija ir jos dėstymas vidurinėje mokykloje“.—Tarybinė mokykla“, 1959, Nr. 9, p. 26—31.

1963 m. balandžio 10—13 d. d. įvyko XVI studentų mokslinė konferencija.

Kalbos mokslų sekcijai vadovavo doc. J. Pikčilingis. Sekcijai pirmininkavo III k. lit. P. Čialkaitė.

Skaityti šie pranešimai:

- 1). „Lietuvių literatūrinės kalbos fonemų dažnumas“ (III k. lit. P. Čialkaitė ir J. Trinkūnas, mokslinis vadovas doc. J. Kazlauskas);
- 2). „Equisetum arvense L. pavadinimai lietuvių kalbos tarmėse ir jų kilmė“ (III k. lit. V. Švitrytė, mokslinis vadovas doc. V. Urbutis);
- 3). „Polisemijos ir homonimijos atribojimas rusų kalbos aiškinamuosiuose žodynuose“ (III k. rus. N. Aleksejeva, mokslinis vadovas filol. m. kand. M. Sivickienė);
- 4). „Iš prūsų kalbos žodžių darybos“ (V k. lit. J. Laučiūtė, mokslinis vadovas doc. V. Mažiulis);
- 5). „Lietuvių ir latvių kalbų sudurtinių daiktavardžių darybos palyginimas“ (II k. lit. L. Kriškanaitė, mokslinis vadovas doc. V. Urbutis);
- 6). „Kontaminacijos vaidmuo lietuvių kalbos leksikos raidai“ (III k. lit. L. Kašėtaitė, mokslinis vadovas doc. V. Urbutis);
- 7). „Menas rašyti — menas trumpinti“ (IV k. lit. J. Malakauskas, mokslinis vadovas doc. J. Pikčilingis);
- 8). „Veiksmažodžių *eiti* ir *vaikščioti* sinonimai“ (III k. lit. A. Dulkinas, mokslinis vadovas doc. V. Urbutis);
- 9). „Žodžio leksinės reikšmės apibrėžimo tipai dabartinės rusų kalbos aiškinamuosiuose žodynuose“ (II k. rus. M. Slavina, mokslinis vadovas filol. m. kand. M. Sivickienė);
- 10). „Graikų ir lietuvių kalbų veiksmažodžio veikslas“ (II k. klasikė D. Dilytė, mokslinis vadovas doc. J. Dumčius).

Diskusijose dalyvavo: doc. J. Pikčilingis, doc. V. Urbutis, doc. M. Zakarjan, filol. m. kand. M. Sivickienė, doc. V. Mažiulis, asp. R. Bertulis, studentai: A. Dulkinas, A. Žiurlytė, J. Abaravičius, J. Laurinčiukaitė, J. Laučiūtė ir kt.

Pranešėjams buvo duota daug klausimų.

Konferencijoje skaityti darbai Žiuri komisijos, susidedančios iš doc. J. Pikčilingio, doc. V. Urbučio, doc. M. Zakarjan, filol. m. kand. M. Sivickienės, doc. V. Mažiulio ir dėst. A. Girdenio, buvo įvertinti taip:

I vieta skirta L. Kriškanaitėi, III k. lit., už darbą „Lietuvių ir latvių kalbų sudurtinių daiktavardžių palyginimas“;

II vieta — J. Laučiūtei, V k. lit., už darbą „Iš prūsų kalbos žodžių darybos“;

III vieta — A. Dulkinui, III k. lit., už darbą „Veiksmažodžių *eiti* ir *vaikščioti* sinonimai“;

III vieta — V. Švitrytei, III k. lit., už darbą „Equisetum arvense L. pavadinimai lietuvių kalbos tarmėse ir jų kilmė“.

III vieta — N. Aleksejevai, III k. rus., už darbą „Polisemijos ir homonimijos atribojimas rusų kalbos aiškinamuosiuose žodynuose“.

Sekcijos pirmininkas doc. J. Pikčilingis, teigiamai vertindamas konferencijos darbą, pastebėjo, kad ateityje reikia siekti didesnio temų kompleksiško. Poslinkis į gerą pusę yra ir tas, kad į šį darbą vis aktyviau įsitraukia žemesniųjų kursų studentai.

1963 m. balandžio 26 d. Istorijos ir filologijos fakulteto Mokslinės tarybos posėdyje buvo apginta filologijos mokslų kandidato laipsnio disertacija „Dabartinės lietuvių kalbos sintaksė“. Disertaciją gynė Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko v. universiteto Lietuvių kalbos katedros vyr. dėstytojas Jonas Balkevičius. Disertacijai vadovavo Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko v. universiteto Lietuvių kalbos katedros docentas J. Palionis.

J. Balkevičiaus disertacija „Dabartinės lietuvių kalbos sintaksė“ yra pirmas platus ir išsamus mokslinis lietuvių kalbos sintaksės klausimų nagrinėjimas. Autorius, apibendrinamas ankstesnius lietuvių kalbos sintaksės tyrinėjimus ir išeidamas iš siaurų lietuvių kalbos tradicinės gramatikos rėmų, sprendžia daug naujų, niekieno iki šiol netyrinėtų kalbos sakinio problemų: sakinio predikatyvumo, modalumo, intonacijos, žodžių junginių sakinyje, emocinio turinio sakinio ir kt. problemas. Darbe originaliai pateikta sudėtinių sakinio dalių nagrinėjimo sistema. Disertacijoje duodama nauja tarinio klasifikacija ir kt.

Visas darbas išspausdintas⁹.

Labai teigiamai disertaciją įvertino Latvijos TSR Mokslų Akademijos narys-korespondentas filologijos mokslų daktaras prof. A. Ozolas, kuris, be kita ko, rašo: „Drg. J. Balkevičius šiuo savo darbu pasirodė ne tik kaip gabus mokslininkas, pajėgus spręsti kalbos mokslo teorines problemas, bet ir kaip geras metodininkas, sugebąs mokslo pasiekimus sėkmingai taikyti praktikoje — paruošti gerą, labai reikalingą dabartinės lietuvių literatūrinės kalbos kurso vadovėlį“.

Teigiamai disertaciją įvertino Rygos Valstybinio P. Stučkos v. universiteto Latvių kalbos katedra. Šiame atsiliepime rašoma: „J. Balkevičius vienas pats atliko didžiulį darbą, savarankiškai paruošdamas lietuvių kalbos sintaksės vadovėlį. Knyga „Dabartinės lietuvių kalbos sintaksė“ turės išliekamąją vertę lietuvių ir apskritai baltų kalbotyroje“.

Apie J. Balkevičiaus disertaciją teigiamus atsiliepimus atsiuntė Šiaulių K. Preikšo v. Pedagoginio instituto vyr. dėstytojas V. Sirtautas ir Kauno V—VIII ir IX—XI kl. Lietuvių kalbos ir literatūros metodiniai rateliai.

Oficialusis oponentas prof. M. Račkauskas, gerai vertindamas J. Balkevičiaus darbą, pažymėjo, kad jo veikalas yra rimtas indėlis į mūsų lingvistinę literatūrą ir tuo tarpu vienintelis vadovėlis aukštajai mokyklai.

Oficialusis oponentas filologijos mokslų kandidatas V. Ambrasas, teigiamai vertindamas darbą ir pabrėždamas jo didelę reikšmę lietuvių kalbos mokslui ir praktikai, polemizavo su disertantu dėl išskirtinių sa-

⁹ J. Balkevičius, „Dabartinės lietuvių kalbos sintaksė“, Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, Vilnius, 1963, p. 480.

kinio dalių interpretavimo ir prikišo jam dėl kai kurių formulavimų ir apibendrinimų nepakankamo preciziškumo.

Diskusijoje dalyvavo akad. J. Žiugžda, kuris polemizavo su disertantu dėl kai kurių naujų terminų disertacijoje ir kt.

M. Lukauskaitė-Survilienė

1963 m. spalio mėn. Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo komitetas kartu su Vilniaus Valstybiniu pedagoginiu institutu surengė specialiųjų vidurinių mokyklų užsienio kalbų dėstytojų konferenciją. Konferencijoje Vilniaus Valstybinio pedagoginio instituto dėstytojai skaitė šiuos pranešimus: „Kai kuriais užsienio kalbų dėstytojų metodikos klausimais“ — vyr. dėst. B. Svecevičius, „Apie šnekamosios kalbos dėstymą naujųjų reikalavimų šviesoje“ — vyr. dėst. M. Kätilienė, „Šnekamosios kalbos įgūdžių tobulinimas“ — vyr. dėst. L. Geršonavičiūtė.

Lietuvių kalbos ir literatūros fakulteto dėstytojai ir studentai 1963 m. kovo 21 d. paminėjo įžymaus kovotojo dėl gimtosios kalbos teisių, lietuvių literatūrinės kalbos kūrėjo ir meistro M. Daukšos 350-ųjų mirties metinių sukaktį. S M D Lietuvių kalbos būrelio nariai V. Tumosa ir V. Lučiūnaitė padarė pranešimus apie M. Daukšos nuopelnus lietuvių literatūrinei kalbai ir jo raštų ypatybes.

Vilniaus Valstybinio pedagoginio instituto Lietuvių kalbos ir literatūros fakultetas ir LTSR Respublikinis mokytojų tobulinimosi institutas 1963 m. kovo mėn. 26—27 d.d. surengė lietuvių kalbos ir literatūros mokytojų bei metodinių ratelių pirmininkų konferenciją, skirtą mokinių rišliosios kalbos ugdymo problemoms vidurinėje mokykloje. Konferencijos metu buvo perskaityti ir apsvarstyti šie pranešimai: „Mokinių rišliosios kalbos vystymo sistemingumo klausimu“ — prof. J. Budzinskis, „Apie mokinių kalbos ugdymą literatūros pamokose IX—XI klasėse“ — filol. m. kand. V. Auryla, „Rišliosios kalbos ugdymas literatūros pamokose stažinės praktikos metu“ — filol. m. kand. doc. K. Umbrasas, „Mokinių rišliosios kalbos įgūdžiai (remiantis stojančiųjų į VVPI abiturientų darbų medžiaga)“ — vyr. dėst. A. Rasimavičius, „Lipecko srities geriausiųjų mokytojų patirtis, ugdamt mokinių kalbą“ — R M T I filologijos kabineto vedėjas K. Margevičius. Konferencijoje buvo išklausti ir respublikos mokytojų, pedagoginio darbo meistrų pranešimai: „Dalyvio dėstytojų panaudojimas rišliajai kalbai ugdyti“ — E. Simsonienė, Švenčionėlių vidurinės mokyklos mokytoja, „Rišliosios kalbos ugdymas mokinių apklausos metu“ — A. Luckienė, Klaipėdos IX vid. mokyklos mokymo dalies vedėja, „Vaizdinių priemonių panaudojimas, ugdamt mokinių rišliąją kalbą pamokose“ — E. Baltulienė, Vilniaus m. liaudies švietimo skyriaus metodinio kabineto vedėja.

1963 m. balandžio 16—19 d.d. Vilniaus Valstybiniame pedagoginiame institute įvyko XVIII studentų mokslinė konferencija.

Lietuvių kalbos sekcijoje (sekcijos vadovas filol. m. kand. P. Bernadišienė) buvo perskaityti šie pranešimai: „Priebalsis s lietuvių kal-

boje"— stud. G. Kriščiūnaitė (mokslinis vadovas doc. E. Mikaluskaitė), „Lietuvių kalbos mišrieji dvigarsiai"— stud. E. Brundzaitė (mokslinis vadovas doc. E. Mikaluskaitė), „Tikrinių vardų formos lietuvių kalboje"— stud. A. Vilkas (mokslinis vadovas vyr. dėst. K. Kuzavinis), „Kai kurie Pagardės tarmės morfologiniai bruožai"— stud. L. Videikaitė (mokslinis vadovas vyr. dėst. A. Rasimavičius), „Mokinių rišliosios kalbos ugdymas V—VIII klasėse"— stud. V. Majauskaitė (mokslinis vadovas prof. J. Budzinskis).

Rusų kalbos sekcijoje (sekcijos vadovas doc. M. Smolkinas) buvo svarstyti stud. O. Šulskajos pranešimas „Pastabos apie V. Bielinskio publicistikos kalbą (prieveiksmių medžiaga)“.

Anglų kalbos sekcijoje stud. F. Račkuskaitė skaitė pranešimą „Santykiniis anglų kalbos fonemų dažnumas“ (mokslinis vadovas vyr. dėst. B. Svecvičius).

Vokiečių kalbos sekcijoje (sekcijos vadovas G. Voicėkaitė) buvo išklausti trys pranešimai: „Apie kai kurias sinonimų grupes vokiečių kalboje"— stud. L. Novikaitė ir A. Mongirdaitė (mokslinis vadovas G. Voicėkaitė), „Sudurtinių skaitvardžių kirčiavimas vokiečių kalboje"— stud. K. Miliukas (mokslinis vadovas vyr. dėst. V. Mačkus), „Išvestinių žodžių su priešdėliu *un-* kirčiavimas"— stud. E. Vaikutytė (mokslinis vadovas vyr. dėst. V. Mačkus).

Prancūzų kalbos sekcijoje (sekcijos vadovas vyr. dėst. S. Kadžiulytė) buvo svarstyti stud. V. Vitkutės pranešimas „Beasmeniai sakiniai dabartinėje prancūzų kalboje“ (mokslinis vadovas vyr. dėst. S. Kadžiulytė).

Lenkų kalbos sekcijoje (sekcijos vadovas vyr. dėst. A. Kaupuž) buvo perskaityti ir apsvarstyti šie darbai: „Buivydžių kaimo tarmės leksikos charakteristika"— stud. J. Survilo (mokslinis vadovas vyr. dėst. G. Rakickij), „Lenkų patarlių leksika"— stud. E. Kučinskaja (mokslinis vadovas vyr. dėst. A. Kaupuž).

Rusų, anglų ir prancūzų kalbų sekcijose studentai R. Sulskytė, I. Kubilienė, A. Juknaitė skaitė metodinius pranešimus.

Vilniaus miesto aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų apžiūrai, vykusiai 1963 m. birželio mėn., buvo pateikti 9 kalbiniai darbai. Kompleksinis B. Kučinskienės ir Z. Žakytės darbas „Intonacijos vaidmuo, dėstant vientisinį ir sudėtinį sakinį“ buvo įvertintas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo komiteto II laipsnio diplomu.

Z. Jackūnas
